

θύρας, δι' ἧς εἶχεν εἰσέλθει· ὁ δὲ βασιλεὺς πορευθεὶς ἐστηρίχθη εἰς τράπεζαν ἐφ' ἧς ἔκειντο παντοειδῆ ὄπλα. Δὲν παρήλθε στιγμή, καὶ τοῦ παραπετάσματος τῆς θύρας ἀνυψωθέντος, εἰσῆλθεν ὁ ὑπ' αὐτοῦ περιμενόμενος.

[Ἐπειτα συνέχισε]

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Κ Ω Μ Ω Ι Δ Ι Α Σ

[Διήγημα *Alphonse Karr*. Μετάφρ. Ἀγγέλ. Βλάχου]

(Συνέχεια τοῦ προηγούμενου μύθου)

— Κύριε Ἐρνέστε, εἶπεν ἡ Ἀναστασία, ὁ κ. Χαμέλ σὰς ὠμίλησε περὶ τοῦ ἀνεψιῦ του.

Ὁ Ἐρνέστος ἠρυσθίρσεν καὶ εἶπε :

— Μάλιστα, δεσποινίς. Ἐπερίμενα νὰ σὰς τὸ εἰπῶ ἀπόψε, διότι εἶνε ἀναγκαῖον νὰ γνωρίζετε ὅλας τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ τοῦ διαλόγου.

— Τὰς γνωρίζω περίπου, κύριε Ἐρνέστε, ὑπέλαβεν μειδιδῶσα ἡ Ἀναστασία. Ποῖον ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα ; τί διαθέσεις εἶχεν ὁ Χαμέλ, ἀφοῦ ὠμιλήσατε ;

— Θέλει νὰ καλέσῃ ἐδῶ τὸν ἀνεψιὸν του.

— Αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον. Δὲν τὸ θέλω, καὶ δὲν θὰ γείνη. Αὐτὸς ὁ διεφθαρμένος θὰ τὸν ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν λύπην. Σεῖς βεβκίως θὰ τοῦ γράψετε.

— Ἐγραψα ἤδη.

— Πρέπει νὰ κάυσετε τὸ γράμμα.

— Αὐτὸ δὲν ἐξαρτᾶται οὔτε ἀπὸ σὰς, οὔτε ἀπὸ ἐμέ. Τὸ ἐπῆρε καὶ τὸ ἐβάλεν εἰς τὸν κόλπον του. Δὲν ἤξεύρω ποῖος τοῦ ἐνέπνευσεν αὐτὴν τὴν δυσπιστίαν, ἀλλὰ θέλει νὰ τὸ δώσῃ ὁ ἴδιος εἰς τὸν γραμμικοκομιστὴν τοῦ ταχυδρομείου.

— Θὰ κακορθώσωμεν νὰ τὸν ἐμποδίσωμεν. Ἀλλ' ὅσαι φορεῖς καὶ ἂν τὸ κακορθώσωμεν, θὰ ἐπιτύχῃ ἐπὶ τέλους, καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτός, τοῦ ὁποῖου τὰ τελευταῖα γράμματα ἦσαν γεμάτα στοργὴν καὶ τρυφερότητα, θὰ ρηάσῃ ἐδῶ εἰς τρεῖς ὥρας, καὶ θὰ καταστρέψῃ ὅ, τι ἔκαμα. . . διὰ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ θεοῦ του. Ἀλλὰ τώρα πρέπει νὰ σκεφθῶμεν διὰ τὸν ἄμεσον κίνδυνον. Γράψατε μίαν ἐπιστολὴν κατ' ὅλα ὁμοίαν ἐξωτερικῶς μετὰ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἐγράψατε εἰς τὸν κατηραμένον αὐτὸν ἀνεψιόν. Εἰπέτέ του ὅ, τι ἡμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε διὰ νὰ τὸν ἀπελπίσετε. Ἐπειτα μοῦ τὴν δίδετε, καί. . . αὐτὸ τὸ γράμμα θὰ δώσῃ ὁ κ. Χαμέλ εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Ἐγὼ θὰ φροντίσω ἔπειτα πρέπει νὰ εὐρώμεν τρόπον ν' ἀπομακρύνωμεν διὰ πικρὸς αὐτὸν τὸν ἀνεψιόν. Ἐχω ἀνάγκην νὰ ὁμιλήσω σπουδαίως μαζί σας, κύριε Ἐρνέστε. Ἀπόψε κατὰ τὰς ἑνδεκά, ὅταν θὰ ἦνε εἰς τὸν πρῶτον ὕπνον, ἐλάτε ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον. Ἄν ἐξυπνήσῃ, θ' ἀκούσω ἀπ' ἐδῶ τὸ κουδοῦνι, καὶ τὴν φωνὴν του ἀκόμη. Φροντίσετε δὲ νὰ μοῦ δώσετε τὴν ἐπιστολὴν πρὸ τοῦ γεύματος. Ἐβαλε, μοῦ εἶπατε, τὸ γράμμα εἰς τὴν πλαγινὴν τσέπην τοῦ φορέματός του.

— Μάλιστα.

— Πολὺ καλὰ. Σὰς περιμένω εἰς τὰς 11.

Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ γέρον Βιμέ, ὅστις ὑπηρέτει ἐπὶ τραπέζης τὸν κ. Χαμέλ, τὸν Ἐρνέστον καὶ τὴν ἰδίαν του θυγατέρα, ἔχυσεν τὸ ἔμβλημα τοῦ ψητοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπενδύτου τοῦ κ. Χαμέλ. Ἡ Ἀναστασία ἔβαλε κραυγὴν, ἠρώτησε τοσοῦτον ἔντρομος μὴν ἐκείνη, ὥστε καὶ ὁ Χαμέλ αὐτὸς ἤρξατο διστάζων περὶ τοῦ ἐναντίου, καὶ ἀπήντησεν, ὅτι δὲν τὸ ἐπίστευεν, ἀλλ' ὅτι . . . ἐν τούτοις. . .

Ἡ Ἀναστασία ἔστειλε τὸν πατέρα τῆς νὰ φέρῃ τὸν κοιτωνίτην τοῦ κ. Χαμέλ, καὶ τοῦ ἐξέβαλεν ἀμέσως τὸ ἔνδυμά του, ὅπερ μετέβη νὰ καθάρσῃ εἰς τὸ παρκαίμενον δωμάτιον.

— Τί εὐμόρφον ἔνδυμα ! . . . τί ὠραῖον χρῶμα ! τρεῖς φορεῖς μόνον τὸ ἐβάλατε ! . . . ἔλεγεν ἡ Ἀναστασία ἀπερχομένη, καὶ μεταφέρουσα εἰς τὸν ἐπενδύτην πᾶσαν τῶν αἰσθημάτων αὐτῆς τὴν τρυφερότητα, ἧς δὲν εἶχεν ἀνάγκην πλέον ὁ Χαμέλ, ἀφοῦ ἐβεβαιώθη ὅτι δὲν εἶχε κατῆ. Αἶφνης ὁ κ. Χαμέλ ὠχρίασεν.

— Ἀναστασία ! ἐφώνησε, φέρε μοι γρήγορα τὸ φορέμά μου !

Καὶ συγχρόνως ἠγέρθη ἵνα τὸ ζητήσῃ μόνος. Ἀλλὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην τὸ ἔφερον ἡ Ἀναστασία. Ἐφερε ταχὺς τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιον καὶ ἐξήγαγε τὴν ἐπιστολὴν, ἣν εἶχε θέσει τὴν προῖαν. Εἶτα εἶπεν :

— Ἄφησε τὸ φορέμα, κ' ἔλα νὰ γευματίσῃς.

Ἀλλ' ἡ Ἀναστασία δὲν ἐπανῆλθεν εἰμὴ ἀφοῦ ἐπληρώσας πρῶτον τὸ λάθος τοῦ πατρὸς τῆς.

Μετ' ὀλίγον ἐσήμηνεν ἡ θύρα, καὶ ἐφανίσθη ὁ γραμμικοκομιστής, εἰς ὃν ὁ κ. Χαμέλ ἐνεπιστεύθη ἰδιοχείρως τὸ γράμμα του. Ἡ Ἀναστασία ἐμειδίασε.

Τὴν ἐσπέραν ὁ Ἐρνέστος, ἀφοῦ ἐπὶ μικρὸν ἀνέμεινε τὴν Ἀναστασίαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς συνεντεύξεως, ἀπεκοιμήθη τέλος ἐπὶ τινος κλιντήρος. Ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἦλθεν ἐκείνη. Ἦτο συγκεκλιμένη καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἔτρεμε.

— Κύριε Ἐρνέστε, εἶπεν, ἀφοῦ ἐκάθισεν πλησίον του, ἀπεκτίσαστε μεγάλην ἐπιρροήν εἰς τὸν κ. Χαμέλ, καὶ ἔσχησεν ἐν τῇ ἰδικῇ μου. Ἐπεπρόσθεσεν αὐτῇ μετὰ ἀνυσχεῖ, καὶ θὰ ἔκαμα ὅλα μου τὰ δυνάτιστα διὰ νὰ τὴν ματαιώσω, ἂν δὲν τὴν ἠσθάνομην καὶ ἐγὼ ἡ ἰδία διότι ἐνεπνεύσατε καὶ εἰς ἐμὲ τὴν ὑπόληψιν, ὅσῃν εἰς τὸν κύριόν μου. Εἶνε ὅμως καίρις νὰ ἐξηγηθῶμεν. Ἐως τώρα ἐξεπληρώσατε ὅσας ὑποσχέσεις μ' ἐδώκατε. Μ' ἐβοηθήσατε εἰς τὰ σχέδιά μου, χωρὶς νὰ τὰ γνωρίζετε καὶ χωρὶς νὰ ἔχετε κανέν ἄλλο συμφέρον παρὰ μικρὰν τινα αὐξήσιν τοῦ μισθοῦ σας. Τοῦ λοιποῦ δὲν ἡμπορεῖτε πλέον νὰ ἦσθε ὑποτακτικὸς μου· πρέπει νὰ γίνετε σύντροφός μου καὶ σύμμαχος. Πρέπει νὰ συνεργασθῶμεν πρὸς κοινὸν σκοπὸν. Ἄν, κύριε Ἐρνέστε, δὲν συμβῇ τίποτε ἀπευκαίτων, ὅταν ἀποθάνῃ ὁ κ. Χαμέλ θὰ ἦμι πλουσία, διότι, ἔκαμε διαθήκην καὶ μοῦ ἀφίνει ὅλην τὴν τὴν περιουσίαν, ἐκτὸς ὀλίγων κληροδοτημάτων.

Ἐν τούτοις ὑπάρχει κίνδυνος, ὅστις ἀπειλεῖ τὰ σχέδιά μου. Πρὶν σὰς τὸν εἰπῶ, καὶ θὰς καὶ τί ἐσυλλογίσθην διὰ νὰ τὸν ἀποφύγω. Πρέπει νὰ παντῆσατε εἰλικρινῶς εἰς αὐτὴν μου τὴν ἐρώτησιν : Τὰ σχέδιά μου αὐτά, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προστατεύσωμεν, θέλετε νὰ γείνουν σχέδιά μας ; τὴν περιουσίαν αὐτὴν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀποκτήσωμεν, θέλετε νὰ τὴν ἔχωμεν καὶ οἱ δύο μαζί ;

— Ἀχ, δεσποινίς, εἶπεν ὁ Ἐρνέστος, τί ἔκαμα διὰ νὰ γείνω ἄξιος τόσης καλωσύνης ;

— Περιττὴ ἡ ἐρώτησις.

— Εἶμαι τόσον συγκεχυμένος, ὥστε δὲν ἔχω λόγους νὰ . . .

— Προσπαθήσατε νὰ εὑρετε μερικὸς, ὥστε νὰ μοῦ ἐξηγήσατε τί ἐννοεῖτε, ὑπέλαβε ξηρῶς ἡ δεσποινίς Ἀναστασία· θέλετε ἢ ὀχι ;

— Ἀλλὰ . . ., δεσποινίς, εἶνε ἀνάγκη νὰ σὰς εἰπῶ ὅτι εἶμαι παραπολὺ εὐτυχής. . .

— Ἀρκεῖ νὰ εἰσθε ἀρετὰ.

Ὁ Ἐρνέστος ἠσπάσθη τὴν χεῖρά τῆς. Οὐδέποτε εἶχε τις ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα τῆς Ἀναστασίας, ἧτις ἠσθάνθη τὴν στιγμήν ἐκείνην ὅτι ἡ χαρὰ τῆς τὴν ἐπνίγε. Μετ' ὀλίγον ὅμως συνῆλθε καὶ εἶπεν :

— Ἄς ἐργασθῶμεν λοιπὸν ὁμοῦ. Μ' αὐτὸν τὸν ἀνεψιὸν πρέπει νὰ τελειώσωμεν. Ἐνόσω δὲν τὸν ἰδῇ, θὰ τὸν φαντάζεται γεμάτον προτερήματα. Πρέπει νὰ ἔλθῃ ἐδῶ.

— Τί λέγετε ;

— Πρέπει νὰ ἔλθῃ ἐδῶ, καὶ νὰ φροντίσῃ ὁ ἴδιος νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ βάρος του.

— Ἀλλὰ. . .

— Ὁ κ. Χαμέλ δὲν εἶδε τὸν ἀνεψιὸν του ἀπὸ παιδί. . . ὅταν εἶχεν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ ἐτὼν ἡλικίαν. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ ἀνεψιὸς θὰ γεινῆτε σεῖς.

— Ἐγὼ ;

— Σεῖς ὁ ἴδιος ἔχετε περίπου τὴν ἡλικίαν του.

— Ἀλλὰ μετὰ γνωρίζει ὡς Ἐρνέστον Ζιρώ.

— Ἀδιάρκον· θὰ τοῦ παίξωμεν μίαν μικρὰν κωμωδίαν, καὶ θὰ γελασθῇ. Ἠλθκατε ἐδῶ μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ἐρνέστου Ζιρώ, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄνομα εἶνε πλαστόν. Πραγματικῶς, εἰσθε ὁ Ὀλιβιέρος Χαμέλ, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κ. Χαμέλ· εἰσθε ἀπλητισμένος διὰ τὴν ἀστοργίαν τοῦ θεοῦ σας, καὶ μετανοημένος διότι τὸν παρημελήσατε τόσον καιρὸν. Εἶχατε ἐπιθυμίαν νὰ ἐκτελέσετε τὴν τελευταίαν παραγγελίαν τοῦ πατρὸς σας, ὁ ὁποῖος, πρὶν ἀποθάνῃ, σὰς εἶπε : «ἀγάπα καὶ σέβου τὸν θεόν σου». Ἐμάθετε ὅτι δὲν εἶχε γραμματέα, καὶ ἦλθατε ἐδῶ μετὰ ψευδὲς ὄνομα νὰ τὸν ὑπηρετήσατε ὡς γραμματεὺς, καὶ νὰ ποκτήσατε ὑπ' αὐτὴν τὴν ιδιότητα τὴν ἀγάπην του, τὴν ὁποίαν εἶχε χάσει ὁ ἀνεψιὸς του.

— Τί φαντασία !

— Τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ πιθανόν.

— Ἀλλὰ τί θὰ σὰς ὠφελήσῃ ; Ἡ συνέχεια τῆς κωμωδίας θὰ εἶνε περίπου ἡ ἐξῆς : Ὁ κ. Χαμέλ ἐναγκαλιέται τρυφερώτατα τὸν ἀνεψιὸν του, μετανοεῖ ὅτι ἀπεμάκρυνεν τόσον καιρὸν ἀπὸ τὴν καρδίαν

του τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ, σχίζει τὴν διαθήκην τὴν ὁποίαν ἔκαμε διὰ σᾶς, κάμνει τὸν ἀνεψιὸν τοῦ κληρονόμον τοῦ, καὶ σᾶς ἀφίνει ἐξ ἀκόσια φράγκα σύνταξιν κατ' ἔτος, τὰ ὅποια θὰ μού προσφέρετε γενναίως, νὰ συμμερισθῶ. Τοιοῦτοτρόπως δὲ θὰ ἐργασθῶμεν ὑπὲρ τοῦ κυρίου ἀνεψιοῦ, τὸν ὅποιον ἴσα ἴσα θέλομεν νὰ ἀπομακρύνωμεν καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἔλθῃ ἐξαφνα νὰ μὲ στείλῃ ἀφ' ὅπου ἤλθα, ἂν, ἐννοεῖται, κάμω τὴν ἀνοησίαν νὰ τὸν περιμείνω.

— Αὐτὰ εἶνε ὅλα;

— Ὅσα τοῦλάχιστον προβλέπω.

— Αἱ, λοιπόν, — καὶ μὴ πρὸς βάρος σας, — καίμω τὴν παιδεύειν σας. Δὲν ἤξεύρω, μὰ τὸ νὰί, τί σᾶς μανθάνουν εἰς τὰ σχολεῖα.

— Δὲν θὰ ἔχωμεν τότε πλέον ν' ἀπατήσωμεν ἕνα γέροντα, προδιατεθειμένον πρὸ καιροῦ, καὶ τὸν ὅποιον κάμνετε ὅ,τι θέλετε. Θὰ ἔχωμεν νὰ κάμωμεν μὲ τοὺς ἀνθρώπους τῆς δικαιοσύνης, καὶ τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ ὑποστηρίξω τὸ μέρος μου ἀπέναντι τοῦ ἀληθινοῦ Ὀλιβιέρου Χαμέλ, οὔτε νὰ καταδικασθῶ εἰς δεσμὰ. Ἡ πρὸς ὑμᾶς ἀφωσίωσίς μου δὲν πηγαίνει ἔως ἐκεῖ.

— Ἀκούσατέ με, κύριε Ἐρνέστε. Δὲν μοῦ φαίνεται νὰ ἔχετε ἐξησφαλισμένον τὸ μέλλον σας, καὶ τὸ παρόν σας δὲν εἶνε τίποτε ξεχωριστόν. . . Τί θὰ ἐλέγατε, ἂν ἤμπορούσατε ἐξαφνα νὰ νυμφευθῆτε μίαν γυναῖκα νέαν, . . . εὐμορφην, καθὼς λέγουν πολλοί, καὶ μὲ προίκα. . . ὅλην τὴν περιουσίαν τοῦ κ. Χαμέλ;

— Ἄ, δεσποινίς! . . .

— Λοιπόν, ἂν σᾶς ἀρέσῃ, δὲν ἔχετε νὰ κάμετε ἄλλο παρὰ νὰ φήσετε νὰ σᾶς ὀδηγήσω ὅπως θέλω, καὶ νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ κατακτήσωμεν αὐτὴν τὴν περιουσίαν. Σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι οὔτε ὁ ἀνεψιός οὔτε τὰ δικαστήρια θὰ σᾶς ἐνοχλήσουν.

— Κάμνω ὅ,τι θέλετε, δεσποινίς.

Καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

— Ἄ! τὸν ἀνόητον!, ἔλεγεν ἀπερχομένη ἡ Ἀναστασία.

— Ἄ! τὴν ἀθλίαν!, διανοεῖτο ὁ Ἐρνέστος, ἀνοίγων τὰς ἐφημερίδας τοῦ κ. Χαμέλ.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Ζιρὼ καὶ ἡ Ἀναστασία ἠσχολήθησαν συντόμως περὶ παρασκευῆς τῆς συμφωνηθείσης κωμωδίας. Ὁ Ἐρνέστος ἐθεράπευε τὸν γέροντα μετὰ στοργῆς υἱικῆς, ἡ δὲ Ἀναστασία ἐφείλκεν ἀδιαλείπτως τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Χαμέλ ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων δειγμάτων τῆς φιλοστοργίας καὶ ἀφοσιώσεως τοῦ γραμματέως του.

[Ἐπεται συνέχισις]

Η ΛΟΥΟΜΕΝΗ ΧΑΝΟΥΜΙΣΣΑ

ὑπὸ ΛΕΪΛΑ - ΧΑΝΟΥΜ.

(Συνέχεια τῆς προηγούμενης φύλλου).

Ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Ῥεσιδ, ὁ Τεφθὴκ-Βένες, ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς, ὅστις ἦτο τὸ ὑπόδειγμα πάσης ἀρετῆς, εἶχεν ἤδη ἀποθάνει μόλις εἰκοσα-

έτης. Κράσεως ἀσθενοῦς καὶ μετ' ἀπληστίας παραδεδωμένος εἰς τὴν σπουδὴν, αἴφνης ἐσθῆθη, ὡς οἱ ὠραῖοι ἐκεῖνοι καρποί, οἵτινες πίπτουσιν ἐκ τῶν δένδρων, ἐνῶ τὰ ὠραϊότατα χρώματά των παρέχουσι τὰς γλυκυτάτας ἐλπίδας.

Ἡ Ἀζιβέ, ἀρραβωνισθεῖσα τὸ πρῶτον μὲ τὸν ἐξαδελφόν της Τζελάλ, εἶτα δὲ μὲ τὸν Τεφθὴκ, δὲν εἶχεν ἴσως τὸν περιπαθῆ ἐκεῖνον ἔρωτα, ὃν περιμένει τις παρὰ τῆς μνηστῆς του. Τὸν ἐτίμα, τὸν εὐρίσκειν ἀνεπίληπτον, καὶ ἠλπίζεν ὅτι τὸ σέβας καὶ ἡ στοργὴ ἡδύναντο ν' ἀντικαταστήσωσι τὸν ἔρωτα, ὃν εἶχεν αἰσθανθῆ πρὸς τὸν Τζελάλ.

Ἡ νέα κόρη, ἀπευθύνασα πρὸ ὀλίγου τὸ τελευταῖον «χαῖρε» εἰς τὸν μνηστῆρά της, ἔμενε σύννοος καὶ νεναρκωμένη ἐπὶ τοῦ σφῶ, μὲ βλέμμα ἄτονον, ὅτε κρότος βαρέος βήματος, — τὸ βῆμα τοῦ γέροντος Ῥεσιδ, — τὴν ἀφύπνισεν ἐκ τῆς νάρκης αὐτῆς.

Ὁ Ῥεσιδ - Μολλᾶς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον.

Ἡ Ἀζιβέ ἠγέρθη κλονομένη, ἐκπλαγεῖσα ἐπὶ τῇ θέᾳ καὶ τῇ γαλήνῃ, ἥτις ἐπεκλήθητο ἐπὶ τῶν χαρκατῆρων τοῦ πολυπαθοῦς ἐκεῖνου ἀνδρός, τοσοῦτον ἀταράχου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ὠραία πολιὰ γενειὰς του ἦτο λευκὴ ὡς ἡ κίδαρις, ἡ περιθέουσα περὶ τὸ ἰσχὸν καὶ σοδάρὸν πρόσωπόν του, ἐνθα αἱ ῥυτίδες ἐχάρασσον κατὰ διαφόρους διευθύνσεις ἴχνη ἀναντίρρητα τῶν ἀποζητηθέντων δακρύων του, ἅτινα ἀφῆκαν κατόπιν αὐτῶν μακρὰν καὶ βαθεῖαν αὐλάκα, ἣν ἕκαστον ἔτος καθιστᾷ μᾶλλον ὀρατὴν.

Ὁ Μολλᾶς ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, περικαλύψας δὲ μὲ τὰ κράσπεδα τοῦ ἐκ σισύρας μεγάλου μανδύου του τὰς ὀκλαδὸν τοποθετηθείσας κνήμας του, ἔλαβε τὴν ἐσβεσμένην μακρὰν αὐτοῦ καπνοσύριγγα.

Ἡ Ἀζιβέ ἐκινήθη ἵνα προσκαλέσῃ δούλην τινὰ διὰ νὰ φέρῃ πῦρ, ἀλλ' ὁ Ῥεσιδ τὴν ἐμπόδισε, νεύσας αὐτῇ νὰ ἔλθῃ νὰ καθήσῃ παρὰ τοὺς πόδας του.

Ἡ νεᾶνις δὲν ἡδυνήθη νὰ κρατήσῃ λυγρόν, κλονήσαντα αὐτὴν σύσσωμον, καὶ ἐλθούσα ἐκλινεν ἐπὶ τοῦ τάπητος, ἀφείσα τὴν κεφαλὴν νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ θεοῦ της.

— Ἀζιβέ, εἶπεν ὁ γέρων μετὰ περιπαθοῦς καὶ γλυκεῖας φωνῆς, ὁ Ἀλλὰχ νὰ μὲ συγχωρήσῃ! αἰσθάνομαι συγκίνησιν βλέπων τὴν ὀδύνην σου, ἐγώ, ὅστις κατῖσχυσα τῆς ἐμῆς. Ἐὰν ἡ λύπη καταθλίβῃ τὸν γέροντα, ἔχει θάρρος ἵνα ὑποφέρῃ αὐτὴν, αἰσθανθεὶς ἤδη πάσας τὰς πληγὰς τοῦ θανάτου... Ἀλλὰ δὲν εἶνε τὸ πρᾶγμα τρομερώτερον ὅταν κατατρέχῃ νεκρὰν ψυχὴν, πρὸς ἣν τὰ πάντα πρέπει νὰ παρέχῃ χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν; ... Τίς παραπενοῖται κατὰ τῆς βροχῆς τὸν Νοέμβριον, πόσῃν ὅμως κατῆφειν αὐτὴ προξενεῖ κατὰ τὸ ἔαρ!

— Μὴ φρονεῖτε οὕτως, ἐφέντη, ἀπεκρίνατο ἡ Ἀζιβέ, ἣν οἱ λόγοι τοῦ Μολλᾶ ἐφαίνοντο πραῦναντες, ἡ νεότης ἔχει μείζονα δύναμιν τοῦ ὑποφέρειν τὰς δοκιμα-

σίας, διότι ὁ ἄνεμος δὲν κάμπτεται τὸ ἐρυθρὸν τοῦτο ἄνθος! Πλὴν δὲ τοῦτου δὲν εἴμεθα ὡς ῥόδα ἐφῆμερα, γεννώμενα διὰ ν' ἀποθάνωμεν; Ἐκάστη ἡμέρα δὲν πρέπει ν' ἀφαρπάζῃ μέρος ἡμῶν ἐν τῇ δίνῃ τῆς ὀδύνης; Δὲν κλαίω τὴν μοῖράν μου, ἐφέντη, ἀλλὰ τὴν ἀδυναμίαν μου. Πόσον εἶμαι μακρὰν τῶν παραδειγμάτων τῶν ἡρωϊκῶν ἐκείνων γυναικῶν, αἵτινες ὑφίσταντο μειδιῶσαι πάσας τὰς βασάνους, αἱ ὁποῖαι ἐσπάρασσαν τὴν καρδίαν των!

— Εἶσαι γενναία Μουσουλμανίς, καὶ ὁ Ἀλλὰχ γνωρίζει ὅτι ἡ μόνη μου εὐδαίμονία ἐπὶ τῆς γῆς θὰ ἦτο νὰ σὲ βλέπω εὐτυχῇ, ἐπανέλαβεν ὁ Μολλᾶς στεναλῶν. Φεῦ! ὁ υἱὸς ἐκεῖνος, ὃν εἶχον ἀναθρέψῃ ὡς στήριγμα τῆς ἀσθενοῦς ὑπάρξεώς σου, ὡς ἡ κέδρος στηρίζει καὶ σκέπει τὸν κισσόν, μᾶς ἀφίνει χωρὶς νὰ στρέψῃ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν, ὡς ἡ ἐκ τοῦ ψύχους τρέμουσα χελιδὼν, ἣν εὐκράεστερον κλίμα προσκαλεῖ ὑπὸ τὰς κυανᾶς σκηνὰς τοῦ οὐρανοῦ της. Εἶχον δύο υἱούς, ἦσαν αἱ δύο μου πτέρυγες, αἵτινες ὑπεστήριζον τὴν ζωὴν μου... Ἀπώλεσα ἀμφοτέρους! Νῦν δὲ μοὶ μένεις σὺ μόνη, Ἀζιβέ. Ἐὰν ὁ Ἀλλὰχ παρατείνῃ εἰσέτι τὴν δύσιν τοῦ βίου μου, ἐλπίζω νὰ ἐκπληρώσω τὸ καθήκόν μου: νὰ σοὶ εὐρὼ σύντροφον ἄξιον σοῦ, καρδίαν ἀγαπῶσαν τὴν καρδίαν σου. Ὅχι, μὴ ἀποστρέψῃς ἀνυποτάκτως τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ τοὺς πόθους μου. Πρέπει νὰ σὲ ὑπανδρεύσω, κόρη μου, διὰ νὰ ἀποθάνω γαλήνιος καὶ ἐν εἰρήνῃ.

— Μὴ λέγετε ταῦτα, ἐφέντη, ἐν τοιαύτῃ ἡμέρᾳ ἡ λέξις ὑπανδρεία μὲ τρομάζει καὶ μὲ ταράττει... Ἀφετε τὰ δάκρυά μου ῥέοντα νὰ παρασύρῃ τὰς λύπας μου, καὶ τότε ἴσως σᾶς εἴπω. «Ἐχετε ἐλπίδα, θεῖέ μου, ὁ Ἀλλὰχ εἶναι παντοδύναμος, αὐτὸς ὀδηγεῖ τὰς τύχας μας»· διότι ἐγώ, τὸ τέκνον σας, ὥμοσα ὅτι θὰ προσπαθῶ νὰ γεννηθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ σας μία ἔτι χαρὰ, οὐχὶ δι' ἀγνώστου μοὶ ἐκλογῆς.

Ἡ Ἀζιβέ ἐσιώπησεν. Αἱ παρειαὶ της ἐφλέγοντο ἐκ τῆς ἐξάψεως, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐξέφραζον ἀπίστευτον παράφορον. Ὁ Μολλᾶς παρετήρησεν αὐτὴν ἐκθαμβος, ἐγερεθεὶς δὲ ἐπέθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της νεάνιδος.

— Ὁ ἄνθρωπος, εἶπε, συλλαμβάνει σκοπούς, ὁ δὲ Ἀλλὰχ ἔχει ἀγγέλους, οἵτινες ἐκτελοῦσι τοὺς ἰδικούς του. Εἶσαι εἰς ἐξ αὐτῶν, τέκνον μου. Δὲν ἐννοῶ τίποτε ἐκ τῶν λόγων σου, ἀλλὰ τοὺς πιστεύω ἐκ στόματος τοσοῦτον ἀγνοῦ οὐράνιαι μόνον βουλαὶ δύνανται νὰ ἐξέλθωσιν.

Ὁ γέρων ἀφῆκε τὴν Ἀζιβέ - Χανούμ παλιν μόνην ἐν τῷ μεγάλῳ θαλάμῳ, εἰς τὸν ὅποιον τὸ σκότος τῆς ἐσπέρας ἤρχιζε νὰ εἰσβάλλῃ γοργῶς.

Γ'

Ὁ ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ ἐκεῖ πλησίον μινὰρὲ προσκαλῶν τοὺς πιστοὺς εἰς προσευχὴν μουεζίνης, ἔψαλλε τὴν δέησιν *Αἰὲμ περά*, τὴν μονότονον μὲν, πλὴν ἡχηρὰν ἐν ταύτῃ ἐκείνῃν πρόσκλησιν, διήκουσαν ὡς ὕμνος παρήγορος μέχρι τῆς νεᾶ-